

Červenec 2020 v Zátocce nosatých opic

Pademie Covid-19 sice ještě zdaleka není zažehnaná, počet případů v Indonésii dál rychle narůstá, ale krátké období, během kterého díky karanténním opatřením ustaly lidské aktivity a přírodě bylo dopřáno trochu odpočinku, je již dnes za námi. Destruktivní projekty v Balikpapanském zálivu jsou nyní jeden po druhém obnovovány a snaží se dohnat zameškaný čas. Blížící se období sucha navíc znamená zvýšené riziko toho, že bude coby nástroj ničení lesa využíván oheň.

1. Do mangrovů se vrací téměř vymizelí gekoni

I nadále pokračuje program velkého sčítání všech tlup opic kahau nosatých v Balikpapanském zálivu. Na výsledek si budeme muset počkat několik měsíců, už teď se ale můžeme těšit některými vedlejšími zjištěními tohoto výzkumu. Během výjezdu lodí totiž opět potkáváme druhy, které v minulosti ze zálivu téměř vymizely. Jedním z nich je velký gekon *Gekko monarchus*, který v minulosti ozvučoval prales svým hlasitým voláním „toke“. Před několika lety se však v Balikpapanu objevili čínští překupníci, kteří za maximálně vzrostlé gekony pro trh s čínskou medicínou nabízeli pohádkově vysoké odměny. Vesničané začali gekony ve velkém lovit. Když zjistili, že žádný z nich nedosahuje požadované velikosti a odměna za ně zdaleka není tak vysoká, snažili se je doma dokrmit. Když ani poté gekoni gekoni nedorostli, začali si vesničané pomalu uvědomovat, že se stali obětí podvodu, že zkrátka zdejší druh

gekona nikdy nedosáhne velikosti, která by vynesla slibovanou pohádkovou odměnu. Obchod s gekony upadl, zvířata však mezitím stačila z mangrovů téměř do posledního vymizet. Teprve nyní, když už se na obchod s gekony zapomnělo, se populace gekonů pomalu obnovuje a jejich hlasité volání se znovu stává součástí zdejší pohodové večerní atmosféry.

2. Snaha o prokázání vypalování pralesa v povodí řeky Berenga

Náš právní tým se setkal se zástupci Agentury pro životní prostředí města Balikpapan, aby společně ověřili, kdo stojí za založením několika požárů v okolí řeky Berenga. Už teď je jasné, že jde o součást spekulací s pozemky pro účel rozvoje nové průmyslové zóny. Ředitel agentury pro životní prostředí, Suryano, je ovšem bývalým ředitelem úřadu pro územní plánování, nová průmyslová zóna je ve skutečnosti jeho dílem, a proto je teď velmi těžké přimět ho k prosazování ochrany pralesa na tomto území. Už samotnou existenci požár Suryanto popírá. Tento měsíc jsme proto vyslali do terénu tým vybavený dronem s fotoaparátem, který pro další jednání zajistil přesvědčivé důkazy a přiměl tak Suryanta k výkonu svých úředních povinností.

3. Koalice proti palmovému oleji podává stížnost na výstavbu rafinerie

Výstavba rafinerie palmového oleje společnosti PT Wahana Prima Sejati (WPS) pokročila vykácením většiny lesa na území koncese, firma už dokonce i zasypala prameniště jedné z řek. Společnost nám odmítla poskytnout přístup na území koncese (výmluvou se opět stal Covid-19) a tak i v tomto

případě situaci řešil dron. Místní vláda stojí na straně korporace a argumentuje přitom tím, že má firma zajištěná všechna povolení a že nedošlo k porušení žádného z indonéských zákonů. Nicméně došlo k porušení mezinárodních závazků o šetrné produkci palmového oleje, která nesmí probíhat na úkor pralesů s vysokou ochrannou hodnotou. Obrátili jsme se namísto toho na Kulatý stůl pro udržitelnou produkci palmového oleje (RSPO), jehož členem je i skutečný pachatel, velká singapurská firma Prima First Resources (PT WPS je pouze její stínovou dceřinnou korporací). Stížnost k RSPO podala Palm Oil Watch International (POWI), jejímž klíčovým zástupcem je česká Koalice proti palmovému oleji.

4. Obávaný most přes ostrov Balang Island je téměř dokončen

Dokončení stavby mostu přes ostrov Balang Island je plánováno na únor 2021. Stavba mostu a jeho přístupové silnice je ostře kritizována už více než dvacet let. Desítky ochránců přírody dlouhodobě varují před katastrofou, kterou s sebou nevyhnutelně přinese zpřístupnění celého pobřeží. Silnice přeruší koridory divoké

zvěře mezi rezervací Sungai Wain a pobřežními mangrovami a naruší tak souvislost obou ekosystémů. Intenzita ničivých lidských aktivit po zpřístupnění dosud neobydleného pralesa mnohanásobně vzroste. Vláda však nereaguje na varování odborníků ani na demonstrace veřejnosti a tak se projekt i za cenu obrovských ekonomických ztrát pomalu dostal až do současného pokročilého stadia. Náš právní tým se bude dožadovat slyšení na Agentuře pro životní prostředí města Balikpapan ve snaze obnovit alespoň některé ze zničených biokoridorů, už teď je však jasné, že celkové škody na přírodě budou po dokončení projektu obrovské a most se tak stane dalším z pomníků lidské bezohlednosti.